

IMOVINSKO POTRAŽIVANJE KAO RAZLOG ZA NASTAVAK UPRAVNOG POSTUPKA I UPRAVNOG SPORA NAKON SMRTI STRANKE

Tamara Bogdanović, dipl. iur., sutkinja
Upravni sud u Zagrebu

UDK: 342.92
Ur.: 22. studeni 2011.
Pr.: 23. veljače 2012.
Osvrt

Sažetak

Ovim radom željelo se ukazati na specifičnosti upravnog postupka i upravnog spora u vezi s mogućnosti nastavka postupka nakon smrti stranke u odnosu na procesna pravila ustanovljena za istu procesnu situaciju pred redovnim sudovima. Dan je prikaz dosadašnje prakse Upravnog suda Republike Hrvatske koja se odnosi na tu procesnu situaciju i iznesena je sumnja u primjerenost i svrhovitost primjene odredbe članka 46. novog Zakona o upravnim sporovima u smislu cjelovitosti upravnog postupka i upravnog spora.

Ključne riječi: *smrt stranke, nastavak postupka, imovinsko potraživanje.*

I. UVOD

Zakon o upravnim sporovima¹ koji je na snazi do 31. prosinca 2011. nije sadržavao odredbe u odnosu na procesnu situaciju smrti stranke za vrijeme trajanja upravnog spora, već je odredbom članka 60. upućivao na odgovarajuću primjenu Zakona o parničnom postupku,² u svim slučajevima kada Zakon o upravnim sporovima nije propisivao pravila o načinu postupanja.

Novi Zakon o upravnim sporovima,³ na snazi od 1. siječnja 2012. nema takve opće odredbe, već se na odgovarajuću ili izravnu primjenu Zakona o parničnom postupku poziva u nekoliko konkretnih odredbi,⁴ dok se u dvije odredbe⁵ poziva i na

1 Zakon o upravnim sporovima, NN br. 53/91., 9/92. i 77/92.

2 Zakon o parničnom postupku, NN br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 123/08., 57/11.

3 Zakon o upravnim sporovima, NN br. 20/10. (u nastavku teksta fus nota: ZUS).

4 Članak 20. stavak 6. u odnosu na poslovnu sposobnost fizičke osobe, članak 33. stavak 5. postupak izvođenja dokaza, članak 34. stavak 3. traženje dokaznih sredstava od stranke, članak 54. stavak 2. mogućnost izricanja opomene, novčane kazne ili udaljenja s rasprave.

5 Članak 50. koji se odnosi na postupak dostave i članak 81. stavak 4. koji se odnosi na nenovčano, tzv. administrativno izvršenje presude, vidi i članak 87.

izravnu primjenu Zakona o općem upravnom postupku.⁶

Zakon o parničnom postupku u odredbi članka 212. stavku 1. točki 1. propisuje da se postupak prekida kad stranka umre, što sa sobom donosi i sve pravne posljedice propisane u odnosu na tijek svih rokova određenih za obavljanje parničnih radnji.

Novelom Zakona o parničnom postupku iz 2003. godine u članku 112. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku⁷ dodan je članak 215.b kojim je propisano da se postupak obustavlja kad umre ili prestane postojati stranka u postupku o pravima koja ne prelaze na njezine nasljednike, odnosno pravne sljednike.

U tom slučaju rješenje o obustavi dostavlja se protivnoj stranci, te nasljednicima, odnosno pravnim sljednicima stranke. Ukoliko sud ocijeni da bi ostavinski postupak mogao duže trajati, nasljednicima umrle stranke postaviti će privremenog zastupnika kojem se dostavlja rješenje o obustavi postupka. Ako pravna osoba nema pravnog sljednika, rješenje o obustavi postupka dostavit će se državnom odvjetništvu. Sve dok se postupak pravomoćno ne završi na rokove za poduzimanje radnji primijenit će se pravila o prekidu postupka.

Novi Zakon o upravnim sporovima u odnosu na situaciju smrti stranke u postupku o pravima koja ne prelaze na njezine nasljednike u odredbi članka 46. propisuje istovjetno prethodno navedenoj odredbi članka 215.b Zakona o parničnom postupku, u odnosu na nužnost obustave postupka kada se radi o neprenosivim pravima, adresate dostave takvog rješenja, mogućnosti postavljanja privremenog zastupnika i primjenu pravila o prekidu postupka do rješavanja o žalbi ukoliko je podnesena protiv rješenja o obustavi postupka. Stavkom 5. članka 46. Zakona o upravnim sporovima izričito je propisano da protiv rješenja o obustavi spora stranka može podnijeti žalbu. Prema navedenom Zakonu, postupak se obustavlja i u slučaju povlačenja tužbe,⁸ ispunjenja tužbenog zahtjeva,⁹ povlačenja žalbe,¹⁰ odustanka od zahtjeva,¹¹ prestanka postojanja pretpostavki za vođenje spora¹² i sklapanja sudske nagodbe u odnosu na cjelokupni tužbeni zahtjev.¹³ U odredbi članka 45. navedenog Zakona propisane su situacije u kojima sud mora, jer se čeka do pravomoćnosti presude donesene u oglednom sporu i kad je to propisano zakonom, ili može obustaviti postupak, do donošenja odluke o prethodnom pitanju, do odluke o zakonitosti općeg akta i kada je to propisano zakonom, ali nema prekida postupka zbog smrti stranke, čija mogućnost je i dalje ostala propisana Zakonom o parničnom postupku (op.aut. prema članku 45. stavku 2. točki 3. novog Zakona o upravnim sporovima, sud rješenjem može prekinuti spor kada je to propisano zakonom. U materijalnim propisima poznatim autorici nigdje se smrt stranke ne navodi kao razlog za prekid postupka, jer su takve situacije normirane u procesnim zakonima).

6 Zakon o općem upravnom postupku, NN br. 47/09.

7 Novela Zakona o parničnom postupku, NN br. 117/03.

8 Članak 41. stavak 1. i 2. ZUS.

9 Članak 43. stavak 1. ZUS.

10 Članak 68. stavak 2. ZUS.

11 Članak 88. stavak 1. ZUS.

12 Članak 88. stavak 2. ZUS.

13 Članak 89. stavak 4. ZUS.

Iz navedenog, proizlazi da je prema Zakonu o parničnom postupku i prema novom Zakonu o upravnim sporovima, sudska praksa dužna dati smjernice za ocjenu u kojim slučajevima se radi o osobnom pravu koje ne prelazi na nasljednike stranke, a kada se radi o nasljeđivom pravu. Pri tomu postoji odgovornost upravnih sudova i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske koji će po eventualno izjavljenim žalbama protiv rješenja o obustavi prvostupajnskih upravnih sudova moći ujednačavati sudsku praksu. Prema teoriji građanskog prava¹⁴ prenosiva su ona subjektivna imovinska prava koja se mogu neograničeno prenositi s jednog na druge subjekte, dok su neprenosiva ona prava koja se ne mogu dobrovoljnim sporazumom prenositi s jednog subjekta na drugi. Najveći broj subjektivnih imovinskih prava je prenosiv, a u manjem slučaju radi se o strogo osobnim imovinskim pravima vezanim uz osobu ovlaštenika, kao što su osobne služnosti.¹⁵ Dosadašnja praksa Upravnog suda Republike Hrvatske nije bila jednoznačna u odnosu na pitanje mogućnosti nastavka postupka nakon smrti stranke. Upravo u slučajevima strogo osobnih imovinskih prava pretežito nije bila sukladna s odredbama noveliranog Zakona o parničnom postupku. Stoga će se u ovom radu pokušati dati razlozi i opravdanja za takvu sudsku praksu. Cilj analize je upozoriti na neusklađenost zakonskog rješenja iz odredbe članka 46. novog Zakona o upravnim sporovima s odredbom članka 39. stavak 1. novog Zakona o općem upravnom postupku i s dosadašnjom sudskom praksom Upravnog suda Republike Hrvatske, uspoređujući zakonske tekstove i pravna shvaćanja izložena u presudama Upravnog suda Republike Hrvatske.

II. SUDSKA PRAKSA UPRAVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE

Prije svega, mora se poći od specifičnosti upravnog spora, koji kao i parnični spor započinje tužbom, ali se istovremeno nastavlja na određeni upravni postupak. Dakle, predmet našeg interesa je upravni postupak koji je započet i koji može biti okončan upravnim aktom. U dosadašnjoj pretežitoj sudskoj praksi upravni spor je započinjao iznošenjem tužbenih prigovora u odnosu na zakonitost tog upravnog akta.

To znači da su se aktivna legitimacija za podnošenje zahtjeva i kasnija ovlaštenja za nastavak postupka nakon smrti stranke prvotno u upravnom postupku procjenjivala prema odredbama Zakona o općem upravnom postupku,¹⁶ koji propisuje da ako tijekom postupka nastupi smrt stranke, postupak se može obustaviti ili nastaviti, ovisno o prirodi upravne stvari koja je predmet postupka.

Uspoređujući citiranu odredbu Zakona o općem upravnom postupku i prethodno citiranu odredbu Zakona o parničnom postupku i novog Zakona o

14 Vedriš, M. - Klarić, P. D., *Osnove imovinskog prava*, 8. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, NN, 1992., str. 57. i 58.

15 Pravo plodouživanja, pravo uporabe i pravo stanovanja.

16 Članak 54. stavak 2. ranijeg Zakona o općem upravnom postupku, NN br. 53/91., 103/96 –Odluka USRH i članak 39. stavak 1. važećeg Zakona o općem upravnom postupku, NN br. 47/09.

upravnim sporovima, možemo primijetiti da se u upravnom postupku mogućnost nastavka spora nakon smrti stranke procjenjivala ovisno o prirodi stvari. To daje puno širu podlogu za tumačenje od odredaba druga dva navedena procesna zakona prema kojima je postupak moguće nastaviti samo ako se radi o pravu koje prelazi na nasljednike ili pravne sljednike. Tako vezano uz odredbu članka 54. stavka 2. ranijeg Zakona o općem upravnom postupku imamo zabilježenu sentencu¹⁷ da ako je ovisno o prirodi upravne stvari moguće nastaviti postupak, makar je stranka umrla, u takvom slučaju rješenje mora biti dostavljeno nasljednicima, pa u odnosu na njih ne proizvodi nikakve pravne učinke dostava rješenja naslovljena na umrlu osobu. Komentator Krijan¹⁸ u stručnoj literaturi navodi da će se postupak obustaviti ako se radi o upravnoj stvari vezanoj osobno uz stranku, npr. rješavanje zahtjeva za promjenu imena, za izdavanje dozvole nabave i držanja oružja i sl. Postupak će se nastaviti ako rješenje u toj upravnoj stvari može imati iste pravne posljedice i za nasljednike umrle stranke, npr. rješavanje predmeta izvlaštenja zemljišta u odnosu na vlasnika zemljišta i njegove nasljednike.

Kada je tijekom upravnog postupka jednom prihvaćena procesna legitimacija nasljednika za nastavak postupka, bilo je nezamislivo da bi takva procesna legitimacija bila uskraćena u upravnom sporu, koji čini nedjeljivu cjelinu s upravnim postupkom, pa makar se radilo o neprenosivim subjektivnim pravima. Pregledom pribavljene sudske prakse Upravnog suda Republike Hrvatske vidjet ćemo da se uglavnom radi o strogo osobnim neprenosivim pravima, u kojima se dopušta nastavak postupka nakon smrti stranke, te se pravo priznaje umrloj osobi, što se sa stajališta građanskog procesnog prava čini apsolutno neprihvatljivim.

Razlog za takvo postupanje nalazimo u tomu što to subjektivno osobno pravo u sebi sadrži neostvareno imovinsko potraživanje koje bi umrloj stranci prema relevantnom materijalnom zakonu pripadalo do trenutka smrti, da je upravni postupak okončan u vrijeme podnošenja zahtjeva. U većini materijalnih zakona¹⁹ propisano je da će se, ukoliko podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete, pravo priznati od prvog dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva, bez obzira kada će upravno tijelo donijeti takvo rješenje. Napominjemo da se u ovim slučajevima rješavanjem pred Upravnim sudom Republike Hrvatske radilo o pravima zajamčenim materijalnim zakonima²⁰ koja ne bi smjela ovisiti o duljini trajanja upravnog postupka, za razliku od klasičnih građanskih sporova u kojima prava proizlaze iz stvarnopravnog ili obveznopravnog odnosa i čija afirmativnost se u većini slučajeva tek treba dokazati u parničnom sporu pred redovnim sudom.

17 USRH, Us-9670/1993 od 8. lipnja 1994.

18 Krijan, P., Komentar Zakona o općem upravnom postupku, Zagreb, Informator, 2004., str. 74.

19 Npr. Zakon o mirovinskom osiguranju, Zakon o doplatku za djecu, Zakon o pravima hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.

20 Npr. pravo na isplatu mirovine, pravo na dječji doplatk, pravo na obiteljsku invalidninu, osobnu invalidninu, doplatk za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatk, opskrbnina, doplatk za pripomoć u kući.

Mirovinsko-invalidsko-zdravstveni odjel Upravnog suda Republike Hrvatske na sjednici održanoj 31. ožujka 2011. donio je zaključak prema kojem ako tijekom postupka stranka umre, postupak se može nastaviti, iako se radi o osobnom pravu kad zahtjev sadrži – po prirodi stvari – i neostvareno imovinsko potraživanje (mirovinu, osobnu invalidninu, doplatu za njegu i pomoć, pravo iz zdravstvenog osiguranja i sl.).

Navedeni zaključak odnosio se na primjenu odredbe članka 54. ranijeg Zakona o općem upravnom postupku. Iz sadržaja presude Us-10681/07 od 15. prosinca 2010.²¹ koja je bila povod sjednici odjela, može se utvrditi da se radi o strogo osobnom pravu na doplatu za pomoć i njegu podnositeljice zahtjeva o kojem je negativno odlučeno prvostupanjskim rješenjem. Stoga je nakon smrti podnositeljice zahtjeva, njena zakonska nasljednica podnijela žalbu, koja je uvažena drugostupanjskim rješenjem, prvostupanjsko rješenje je poništeno, a zbog smrti stranke postupak je obustavljen. Presudom je tužba zakonske nasljednice uvažena, prihvaćena je procesna legitimacija tužiteljice za podnošenje tužbe u upravnom sporu u odnosu na zahtjev umrle stranke, te je tuženom tijelu naloženo da odluči o predmetnom zahtjevu.²²

Ova presuda i doneseni zaključak nisu suprotni dugogodišnjoj praksi Upravnog suda Republike Hrvatske, koji je slijedio pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzeto u presudi U-6274/68 od 16. srpnja 1969. Prema tomu zahtjev privremenog staratelja ostavine za donošenje rješenja o priznanju prava na mirovinu stranke koja je umrla, nije u upravnom postupku mogao biti odbijen, jer se radi o neostvarenom potraživanju umrle stranke, koje ulazi u ostavinsku masu.

Međutim, naglašavamo da se u tom predmetu radilo o zahtjevu staratelja za donošenjem rješenja o priznanju prava na mirovinu pokojne stranke, a da u većini slučajeva iz prakse Upravnog suda Republike Hrvatske imamo situaciju gdje zakonski nasljednici u nastavku postupka traže priznanje nekog osobnog prava stranke, prema čijem zahtjevu je upravni postupak započet, ali nije konačno ili pravomoćno dovršen, jer je stranka u međuvremenu umrla.

Primjerice u presudi Us-100/07 od 11. ožujka 2007.²³ izneseno je shvaćanje da

-
- 21 Pravo na doplatu za pomoć i njegu o kojem je odlučivano u predmetnom postupku u povodu zahtjeva tužiteljice iz 2005. godine, za njenu majku koja je tijekom postupka umrla, doista je strogo osobno pravo, ali eventualno pripadajuće novčane svote koje je korisnik u pravilno provedenom postupku i pod uvjetima iz materijalnog zakona mogao ostvariti se mogu naslijediti. Iz te činjenice proizlazi pravni interes tužiteljice za nastavak postupka – citat presude.
 - 22 Stoga će tuženo tijelo na temelju raspoloživih dokaza u spisu pribavljenih tijekom provedenoga prvostupanjskog postupka, koji uključuju i vještačenje od strane institucionaliziranog tijela vještačenja, odlučiti o predmetnom zahtjevu primjenom odgovarajućih odredaba Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine, broj 73/97., 27/01., 549/01., 82/01., 103/03. i 44.06). – citat presude.
 - 23 S obzirom na pravni interes tužiteljice da se upravni postupak zakonito dovrši, ovaj Sud smatra da nije bilo dopustivo obustaviti postupak zato jer se ne može pribaviti nova medicinska dokumentacija. Naime, nova dokumentacija ne može se pribaviti, ali postojeća dokumentacija o preboljenom moždanom udaru, drugim bolestima i stanjima zbog kojih je N. V. bolovao, a

je upravni postupak ocjene radne sposobnosti osiguranika nepravilno obustavljen, jer je stranka umrla, a radna sposobnost mogla se ocijeniti prema postojećoj medicinskoj dokumentaciji, te je tuženom tijelu naloženo da odluči o zahtjevu umrle stranke za priznanje prava na invalidsku mirovinu.

U ovoj presudi nije obrazloženo u čemu se sastoji pravni interes tužiteljice za nastavkom postupka, radi li se o potraživanju koje ulazi u ostavinu, ukoliko bi osiguranik imao pravo na određene mjesečne svote invalidske mirovine do dana smrti ili se radi o mogućnosti da zakonski nasljednik, u ovom slučaju supruga, zatraži priznanje prava na obiteljsku mirovinu temeljem invalidske mirovine svog sada pokojnog muža.

Primjerice u presudi Us-849/2003 od 8. rujna 2005.²⁴ izneseno je shvaćanje da je upravni postupak za utvrđenje statusa hrvatskoga ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i priznanje prava na osobnu invalidninu nepravilno obustavljen zbog smrti stranke, jer iako se radi o osobnom pravu, daljnje ostvarivanje prava članova obitelji ovisi, između ostalog, i o utvrđenom statusu hrvatskoga ratnog vojnog invalida, jer dospjeli iznosi pripadajuće osobne invalidnine mogu ući u ostavinsku masu, pa stoga tužiteljica zakonska nasljednica ima pravni interes za nastavak postupka.

Dakle, u ovoj presudi objašnjeno je u čemu se sastoji pravni interes zakonske nasljednice za nastavak postupka.

U presudi Us-11420/1999 od 27. lipnja 2002.²⁵ zaključeno je da se postupak

što je rezultiralo i smrću omogućava da se ponovno ocijeni težina tih zdravstvenih tegoba i poremećaja, te odluči o utjecaju tih tegoba na njegovu radnu sposobnost odnosno nastanak invalidnosti u smislu odredaba članka 34. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj: 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 79/07 i 35/08). Slijedom izloženog ovaj Sud smatra da je osnovano traženje tužiteljice da se upravni postupak dovrši i odluči o pravu N. V. na invalidsku mirovinu – citat presude.

24 Sud nalazi da u predmetnom slučaju sama činjenica smrti podnositelja zahtjeva u tijeku postupka nije dostatna za zaključak da se postupak pokrenut u ovoj stvari može obustaviti, slijedom čega je pobijanim rješenjem uz obrazloženje kakovo je u njemu dano, povrijeđen zakon na štetu tužiteljice. Naime, iako pravo na osobnu invalidninu spada u osobna prava, sukladno odredbama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 94/01, 122/02, 17/04 i 48/04), ostvarivanje prava članova obitelji ovisi, između ostalog, i o utvrđenom statusu hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata (članak 80.), te stoga tužiteljica ima pravni interes tražiti nastavak postupka pokrenutog po zahtjevu njenog pokojnog supruga. Osim toga, dospjeli iznosi pripadajuće osobne invalidnine i ostalih prava koja se ostvaruju na temelju utvrđenog statusa HRVI mogu ući u ostavinsku masu iza umrlog M. G., odnosno biti predmetom nasljeđivanja, te tužiteljica ima pravo na nastavak ovog postupka do njegova pravomoćnog okončanja – citat presude.

25 Ovo osobito iz razloga, jer sukladno odredbama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 108/96) i Uredbe o mjerilima za stambeno zbrinjavanje HRVI Domovinskog rata i članova obitelji poginulog, umrlog, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja („Narodne novine“, broj 36/97, 5/98), pravo na stambeno zbrinjavanje, što znači i dodjelu stana, imaju i članovi obitelji poginuloga hrvatskog branitelja, dakle i njegovi roditelji, naravno ukoliko osim pretpostavke da je riječ o krugu osoba određenog odredbama tih propisa, ispunjavaju i druge zakonom propisane uvjete,

pokrenut povodom zahtjeva stranke za dodjelu stana (majke poginulog hrvatskoga branitelja) može nastaviti i nakon njene smrti na zahtjev pravnih sljednika.

Odredba članka 54. ranijega Zakona o općem upravnom postupku istumačena je na način da odluka o obustavi ili nastavku postupka ovisi od toga radi li se o upravnoj stvari koja je vezana isključivo na osobu stranke koja je podnijela zahtjev ili o takvoj čije rješenje može imati posljedice i na prava pravnih sljednika umrle stranke. U prvom slučaju postupak se ima obustaviti, a kad se radi o drugom slučaju nadležno tijelo dužno je zatražiti izjavu od pravnih sljednika o tomu zahtijevaju li nastavak postupka, nakon čega će, u ovisnosti od dane izjave, započeti postupak obustaviti ili nastaviti.

Mirovinsko-invalidsko-zdravstveni odjel na sjednici održanoj 14. ožujka 2006. donio je zaključak prema kojem nakon smrti hrvatskoga branitelja iz Domovinskog rata koji je pokrenuo postupak za utvrđivanje statusa hrvatskoga ratnog vojnog invalida članovi obitelji umrlog hrvatskoga branitelja mogu nastaviti postupak. Pozivom na taj zaključak donesen je veći broj presuda, npr. uvažavajuća presuda Us-415/08 od 15. prosinca 2010.²⁶

U presudi Us-10826/2006 od 10. rujna 2009.²⁷ izneseno je shvaćanje da se zahtjev tužiteljice zakonske nasljednice za prevođenje invalidske mirovine prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja i članova njihove obitelji, njenog supruga koji je umro prije isteka zakonskog roka za prevođenje, nije mogao odbaciti u upravnom postupku, jer je dospjeće prava vezano uz stupanje na snagu toga Zakona, pa je o zahtjevu tužiteljice trebalo meritorno odlučiti.

Iz navedenog proizlazi da je tužiteljici zakonskoj nasljednici priznata aktivna legitimacija u upravnom sporu, iako je predmet upravnog spora i upravnog postupka bilo rješavanje o strogo osobnom neprenosivom pravu na invalidsku mirovinu i prevođenje iste njenog pokojnog supruga.

iz čega suprotno zaključku tuženog tijela slijedi, da je ovdje riječ o pravu koje je prenosivo i na druge osobe. To tim više, jer se radi o pravu koje bi u konkretnom slučaju moglo biti predmetom ostavine, odnosno ući u ostavinsku masu iza umrle A. V., a tužiteljica je jedna od nasljednica prvog nasljednog reda, zbog čega uz uvažavanje činjenice da tužiteljica ovdje traži nastavak postupka pokrenut po zahtjevu njezine majke, Sud nalazi da ima razloga za nastavak tog postupka u smislu naprijed rečene zakonske odredbe, i donošenja odluke o zahtjevu, shodno važećim propisima koji reguliraju ovu upravnu stvar – citat presude.

26 Tužitelj je u tijeku upravnog postupka umro, pa se u tom slučaju ocjena o oštećenju organizma donosi na temelju medicinske dokumentacije – citat presude.

27 U konkretnom slučaju pravo supruga i oca tužiteljica nije prevedeno, on je umro prije isteka roka od tri godine za prevođenje njegovog prava, ali to ne znači da njegovo pravo na invalidsku mirovinu nije dospjelo, s obzirom na odredbu stavka 1. članka 141. koji propisuje da će se stupanjem na snagu Zakona izvršiti prevođenje prema službenoj dužnosti što znači da je dospjeće vezano uz stupanje na snagu Zakona, a činjenica da je smrt korisnika nastupila prije isteka od tri godine u kojem prevođenje treba završiti nije pravno odlučna. Radi svega navedenog, prvostupanjsko tijelo nije moglo odbaciti zahtjev tužiteljica, već je u povodu tog zahtjeva trebalo odlučiti o prevođenju na invalidsku mirovinu prava koje je uživao pokojni suprug odnosno otac tužiteljica, ukoliko postoji razlika koju bi trebalo isplatiti na temelju takvog rješenja, i isplatiti dospjelo potraživanje iz članka 5. Zakona o mirovinskom osiguranju – citat presude.

U presudi Us-3328/2007 od 27. svibnja 2010.²⁸ izneseno je shvaćanje da je tužiteljici zakonskoj nasljednici nepravilno odbijen zahtjev za prevođenje invalidske mirovine za njenog supruga prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja i članova njihove obitelji, jer je prema tom zakonu njegovo pravo trebalo biti prevedeno po službenoj dužnosti u roku od tri godine od stupanja na snagu Zakona, pa činjenice nepodnošenja zahtjeva i njegove smrti prije proteka toga roka nisu pravno odlučne. Tuženom tijelu naloženo je da na zahtjev supruge dovrši postupak prevođenja invalidske mirovine njenog supruga, jer se tužiteljčin pravni interes za prevođenje te mirovine sastoji u tomu što se pravo na obiteljsku mirovinu izvodi iz prava umrlog korisnika mirovine.

U presudi Us-10904/2006 od 23. travnja 2009.²⁹ zaključeno je da je tuženo

28 Iz obrazloženja osporenog rješenja proizlazi da je suprugu tužiteljice rješenjem Područne službe u Zagrebu, broj: IN-908936, od 1. listopada 1996., priznato pravo na invalidsku mirovinu počevši od 1. kolovoza 1996. prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika, („Narodne novine“, broj: 53/91 i 26/93) i Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata („Narodne novine“, broj: 2/94, 52/94, 36/95). Suprug B. B. preminuo je 9. studenoga 2003., a za njegovog života nije izvršeno prevođenje priznatog prava na invalidsku mirovinu prema odredbama članka 140. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj: 94/01, 122/02, 17/04, 48/04). Prema citiranim odredbama tuženo je tijelo stupanjem na snagu Zakona trebalo po službenoj dužnosti prevesti prava ostvarena prema ranijim propisima na odredbe toga Zakona, a rok za prevođenje je bio tri godine od dana stupanja na snagu Zakona. Stoga je u pravu tužiteljica kada smatra da suprug nije morao podnositi zahtjev za prevođenje invalidske mirovine prema članku 140. Zakona. U konkretnom slučaju pravo supruga tužiteljice nije prevedeno, on je umro prije isteka roka od tri godine za prevođenje, ali to ne znači da njegovo pravo nije dospjelo, s obzirom na odredbu stavka 1. članka 140. koja propisuje da će se stupanjem na snagu Zakona izvršiti prevođenje po službenoj dužnosti, što znači da je dospijeće vezano uz stupanje na snagu Zakona, a činjenica da je smrt korisnika nastupila prije isteka roka od tri godine u kojem prevođenje treba završiti nije pravno odlučna. S obzirom na to da tužiteljica ima pravni interes da se utvrdi prevedena svota invalidske mirovine supruga i zbog toga što se pravo na obiteljsku mirovinu izvodi iz prava umrlog korisnika mirovine, u povodu zahtjeva tužiteljice trebalo je izvršiti prevođenje prava na invalidsku mirovinu pokojnog korisnika, te ukoliko postoji razlika koju bi trebalo isplatiti na temelju takvog rješenja isplatiti dospjelo potraživanje iz članka 5. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj: 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 43/07, 79/07, 35/08) – citat presude.

29 Sud nalazi da u predmetnom slučaju sama činjenica smrti podnositelja zahtjeva u tijeku postupka nije dostatna za zaključak da se postupak pokrenut u ovoj stvari može obustaviti, slijedom čega je osporenim zaključkom uz obrazloženje kakvo je u njemu dano, povrijeđen zakon na štetu tužiteljice. Ovo osobito iz razloga, jer sukladno odredbama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj: 108/96) i Uredbe o mjerilima za stambeno zbrinjavanje HRVI Domovinskog rata i članova obitelji poginulog, umrlog, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja („Narodne novine“, broj: 36/97, 5/98) pravo na stambeno zbrinjavanje imaju i članovi obitelji iz smrti HRVI, dakle i njegovi roditelji, naravno ukoliko osim pretpostavke da je riječ o krugu osoba određenog odredbama tih propisa, ispunjavaju i druge zakonom propisane uvjete, iz čega suprotno zaključku tuženog tijela slijedi, da je ovdje riječ o pravu koje je prenosivo i na druge osobe. Stoga, Sud nalazi da ima razloga za nastavak tog postupka u smislu naprijed rečene zakonske odredbe, i donošenja odluke o zahtjevu, shodno važećim propisima koji reguliraju ovu upravnu stvar – citat presude.

tijelo nepravilno obustavilo postupak za kupnju stana radi ostvarivanja prava na stambeno zbrinjavanje zbog smrti podnositelja zahtjeva tijekom upravnog postupka, s obrazloženjem da pravo na stambeno zbrinjavanje imaju i članovi obitelji nakon smrti hrvatskog ratnog vojnog invalida, ukoliko ispunjavaju i druge zakonom propisane uvjete, pa je riječ o pravu koje je prenosivo i na druge osobe, te postoje razlozi za nastavak tog postupka.

U predmetima prava na isplatu mirovine, u situacijama kada je osiguranicima isplata mirovine bila obustavljena zbog ratnih okolnosti, nejavljanja o promjeni adrese ili istovremene isplate mirovine stranog tijela mirovinskog osiguranja, u sudskoj praksi Upravnog suda Republike Hrvatske u mnogim presudama, npr. Us-6712/08 od 31. ožujka 2011.³⁰ i Us-11870/06 od 23. srpnja 2009.,³¹ dosljedno je prihvaćeno pravno stajalište da nasljednik onog korisnika mirovine koji nije tijekom života podnio zahtjev za isplatu dospjelih svota mirovine, nema aktivnu legitimaciju za vođenje upravnog postupka u toj upravnoj stvari.

U presudi Us-6621/2002 od 10. veljače 2006.³² izneseno je shvaćanje da je

30 Naime, prava iz mirovinskog osiguranja neotuđiva su osobna materijalna prava, koja se ne mogu prenijeti na drugog niti se mogu naslijediti (članak 5. stavka 1. ZOMO-a). Stoga nasljednici korisnika mirovine koji nije za života podnio zahtjev za isplatu dospjelih svota mirovine nemaju aktivnu legitimaciju za vođenje upravnog postupka u toj stvari – citat presude.

31 U smislu citirane odredbe članka 5. stavka 1. Zakona o mirovinskom osiguranju, tužiteljica bi, u slučaju smrti korisnice mirovine kao njena kćerka, tj. zakonska nasljednica bila ovlaštena samo nastaviti već ranije započeti postupak, u kojem bi onda odlučivalo ima li temelja za isplatu eventualnih zaostataka mirovine. Kako majka tužiteljice za života nije osporavala navedena rješenja o priznanju prava na obiteljsku mirovinu, u konkretnom slučaju nema dospjelih neisplaćenih mirovina, a čak i u slučaju kada bi neisplaćenih mirovina i bilo, tužiteljica ne bi bila ovlaštena samostalno podnijeti navedeni zahtjev, jer se radi o osobnom pravu korisnice mirovine iz mirovinskog osiguranja – citat presude.

32 Presudom ovoga Suda, broj: Us-7586/2000, od 24. listopada 2001., uvažena je tužba tužitelja protiv rješenja HZZO-a Direkcije, od 17. srpnja 2000., kojim tužiteljima nije priznato pravo na naknadu za lijekove Gemzar i Taxol, koji su bili aplicirani pok. N. V., s obrazloženjem da se ti lijekove ne nalaze na Listi lijekova HZZO-a. Imajući na umu odredbe članka 15., 16. i 17. tada važećega Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Narodne novine", broj 1/97, 109/97, 13/98, 88/98, 10/99, 34/99, 69/00, 59/01, 82/01 i 94/01) Sud je konstatirao da se ne može uskratiti pravo na naknadu troškova za potrebite lijekove, i to visini cijene paralelnih (zamjenskih) lijekova s Liste lijekova Zavoda. Stoga je naložio upravnom tijelu da pribavi novi nalaz svoga Liječničkoga povjerenstva koje će utvrditi koji su se od lijekova sa Liste lijekova u konkretnom slučaju mogli primijeniti umjesto Gemzar-a i Taxol-a, te na temelju ispravnih računa tužiteljima priznati pravo na naknadu u visini cijene zamjenskih lijekova. U izvršenju navedene presude Suda, tuženo je tijelo pribavilo stručno medicinsko mišljenje konzultanta doc. dr. sc. E. V. iz KB Split, koji je izložio zamjenski protokol liječenja citostaticima koji su bili na Listi lijekova HZZO-a u vrijeme liječenja i nabave (predmetnih citostatika). Navedeno stručno konzultantsko mišljenje prihvatilo je Liječničko povjerenstvo Direkcije u svome nalazu i mišljenju od 22. svibnja 2002., te je tužiteljima priznato pravo na nadoknadu troškova u visini cijene zamjenskih lijekova sukladno točki III. izreke osporenog rješenja.

Prema izloženome, Sud ocjenjuje da je tuženo tijelo donoseći osporeni akt postupilo prema odredbi članka 62. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj 53/91, 9/92 i

tužiteljima zakonskim nasljednicima u upravnom postupku pravilno priznato pravo na nadoknadu troškova u visini cijene zamjenskih lijekova na temelju ispravnih računa za lijekove aplicirane na sada pokojnu stranku.

U novijoj praksi ovakvo je stajalište prihvatljivo samo u situacijama kada je stranka sama podnijela takav zahtjev, dakle osiguranik je sam započeo postupak, jer su zakonski nasljednici ovlašteni samo nastaviti takav postupak, vezan uz ostvarivanje osobnog prava osiguranika u odnosu na eventualni opravdani trošak lijeka ili liječenja, koji lijek je osiguranik sam nabavio ili je sam proveo liječenje o svom trošku.

U presudi Us-3286/2005 od 3. travnja 2008.³³ zaključeno je da je tuženo tijelo pravilno obustavilo predmetni upravni postupak za nabavku ortopedskog pomagala, jer je zahtjev podnijela tužiteljeva majka, koja je tijekom upravnog postupka umrla, te se postupak ne može nastaviti, jer se radi o upravnoj stvari koja je vezana isključivo uz osobu koja je podnijela zahtjev. Radilo se o situaciji da je zaključkom drugostupanjskog tijela obustavljen postupak koji se vodio povodom žalbe stranke u upravnom postupku, nakon saznanja za činjenicu smrti.

Za naglasiti je da ni u ovom upravnom sporu nije bilo upitno postojanje procesne legitimacije zakonskih nasljednika da zatraže pred sudom ocjenu je li upravni postupak u odnosu na preminulu stranku u konkretnom slučaju zakonito obustavljen.

U novijoj presudi Us-6194/11 od 29. rujna 2011.³⁴ u uvodu obrazloženja izričito je navedeno da Sud meritorno raspravlja o upravnoj tužbi tužiteljice koja je umrla u ranije vođenom upravnom sporu i za koju je njen suprug ishodio Odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske kojom je ukinuto ranije rješenje ovoga Suda o odbacivanju tužbe pozivom na odredbu članka 146. Zakona o parničnom postupku, te ovaj Sud prihvaća procesnu legitimaciju njenog supruga kao zakonskoga nasljednika umrle tužiteljice za preuzimanje upravnog spora.

U Imovinsko-pravnom odjelu Upravnog suda Republike Hrvatske u sudskoj praksi zabilježene su dvije pravno relevantne situacije za temu ovoga rada.

U presudi Us-8347/1992 od 25. studenog 1993.³⁵ zaključeno je da ako tijekom

77/92). Slijedi da je tužiteljima priznato pravo iz obveznoga zdravstvenog osiguranja u okviru standarda koji predstavlja Lista lijekova HZZO-a sukladno članku 17. navedenoga Zakona o zdravstvenom osiguranju – citat presude.

33 Imajući u vidu sve naprijed navedeno, te činjenicu da se radi o pravu na ortopedsko pomagalo, a koje pravo je isključivo vezano uz osobu – podnositelja zahtjeva (osiguranika) i koje bi uz ispunjenje zakonskih uvjeta njemu i pripadalo, prema ocjeni ovoga Suda tuženo tijelo je pravilno obustavilo postupak u smislu naprijed citirane odredbe članka 54. Zakona o općem upravnom postupku – citat presude.

34 Ovaj Sud meritorno raspravlja o tužbi D. S. koja je umrla tijekom ranije vođenog upravnog spora, a njen suprug Đ. S. ishodio je u ustavno-sudskom postupku Odluku Ustavnog suda RH broj U-III-5569/2008 kojom je ukinuto rješenje ovoga Suda o odbacivanju njene tužbe (primjenom članka 146. stavak 1. ZPP i članka 60. ZUS-a) – citat presude.

35 Prema članku 104. stavak 1. točka 3. i stavak 4. Zakona o izgradnji objekata u provođenju nadzora građevinsko - urbanistički inspektor ima pravo i dužnost narediti da se objekt ili njegov dio poruši ako se gradi ili je izgrađen bez građevinske dozvole, a što se odgovarajuće

postupka za rušenje objekta stranka umre, nema razloga za obustavu postupka, jer obvezu, s obzirom na narav stvari, mogu izvršiti njeni pravni sljednici.

U presudi Us-3162/2005 od 14. studenog 2008.³⁶ radilo se o stanarskom pravu, koje bi moglo biti predmetom ostavine, pa sama činjenica smrti podnositelja zahtjeva tijekom postupka nije dostatna za zaključak da se postupak pokrenut u ovoj upravnoj stvari može obustaviti.

III. ZAKLJUČAK

Imajući u vidu dosadašnju praksu Upravnog suda Republike Hrvatske možemo zaključiti da je stupanjem na snagu odredbe članka 46. novog Zakona o upravnom sporu mogućnost nastavka ovakve prakse dovedena u pitanje, jer primjena navedene odredbe više ne daje zakonsku podlogu za nastavak ovakve sudske prakse, što bi upućivalo na različito postupanje ovisno o trenutku smrti stranke. Naime, postupak u vezi s neprenosivim osobnim pravima mogao bi se nastaviti ako je stranka umrla tijekom upravnog postupka, ali zakonski nasljednici ne bi imali pravo pokrenuti upravni spor. Međutim, to nas dovodi do apsurdne situacije da se zakonitost nekog upravnog rješenja ukoliko stranka umre prije pokretanja upravnog spora nikada ne bi mogla ocijeniti pred upravnim sudovima, kao što nitko ne bi bio aktivno legitimiran za podnošenje tužbe u upravnom sporu radi ocjene zakonitosti rješenja kojim se obustavlja upravni postupak zbog smrti stranke.

Prema mišljenju autorice, time se smanjuje pravna zaštita stranaka, jer se odstupa od dosada usvojenog pravnog standarda, na način da se sada traži identična primjena procesnih pravila iz građanskog prava na postupak koji nije identičan

primjenjuje i na građenje odnosno postavljanje objekata iz članka 27. tog Zakona. Prvostupanjska inspekcijaska mjera izrečena je sukladno navedenom propisu. Tužiteljica je kao supruga i nasljednica sada pokojnog investitora iznijela u žalbi da je on umro smatrajući da treba obustaviti postupak, za što prema mišljenju Suda u postupku odlučivanja o žalbi nije bilo uvjeta, jer obvezu iz prvostupanjskog rješenja, s obzirom na narav predmetne stvari mogu izvršiti i nasljednici – citat presude.

- 36 Ovo osobito iz razloga jer odluka kojom se priznaje stanarsko pravo prema odredbama Zakona o stambenim odnosima ima deklaratoran značaj s obzirom na to da se priznaje pravo koje se steče na osnovi samog zakona kad se za to ispune zakonom propisane pretpostavke, odnosno u konkretnom slučaju da je B. Č. bio član porodičnog domaćinstva u vrijeme smrti svog brata kao ranijeg stanara. Naime, takvom odlukom samo se utvrđuje, deklarira postojanje stanarskog prava, a ne konstituira novo ili drugačije pravo. Na taj se način zapravo štiti već nastalo pravo čime se postiže pravna sigurnost stanara, pa se odlukom upravnog tijela ne smije promijeniti nastalo stanje, odnosno stanarsko pravo ili postoji ili ne postoji – citat presude.

To tim više jer se radi o pravu koje bi u konkretnom slučaju moglo biti predmetom ostavine, odnosno to pravo bi moglo ući u ostavinsku masu iza umrlog B. Č., a tužitelji su njegovi nasljednici prvog nasljednog reda zbog čega uz uvažavanje činjenice da tužitelji ovdje traže nastavak postupka pokrenutog po zahtjevu njihovog oca, Sud nalazi da ima razloga za nastavak postupka u smislu naprijed rečene zakonske odredbe i donošenja odluke o zahtjevu shodno važećim propisima koji reguliraju ovu upravnu stvar – citat presude.

građanskoj parnici. Svako razdvajanje upravnog postupka i upravnog spora, u kojima kroz institut žalbe i tužbe građani moraju moći zaštititi svoja prava i pravne interese, umjetno i nelogično narušava njihovu cjelovitost.

U vezi s opravdanim prigovorom pravne struke da se pravo ne može priznati umrloj osobi, kroz raspravu na sjednici Mirovinsko-invalidsko-zdravstvenog odjela Upravnog suda Republike Hrvatske u ožujku 2011. godine, kao pravna mogućnost izlaska iz ovakve situacije iskristaliziralo se stajalište o mogućnosti donošenja deklaratornih rješenja, kojima za razliku od dosadašnjeg postupanja, upravna tijela ne bi priznavala pravo mrtvim osobama, već samo utvrđivala da je tim osobama sukladno zakonu pripadalo pravo od određenog datuma do dana smrti.

Naime, samo podnošenje zahtjeva kako je to u nekoliko presuda u predmetu izdavanja lokacijske dozvole zaključio i Vrhovni sud Republike Hrvatske³⁷ ne znači da se radi o stečenom pravu na donošenje određene odluke. Tako se u presudi Uzz 3/11 od 1. lipnja 2011. izričito navodi da samim podnošenjem zahtjeva za izdavanje lokacijske dozvole, stranke nisu stekle pravo, niti je nastala obveza upravnog tijela za izdavanje lokacijske dozvole, s obrazloženjem da se ne radi o stečenom pravu koje se ne bi moglo dovoditi u pitanje novim podzakonskim propisom, niti obveznom odnosu kod kojeg se prava i obveze stranaka prosuđuju prema materijalnim propisima koji su bili u primjeni u vrijeme nastanka takvog odnosa. Nasuprot tome, nastup osiguranog slučaja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i Zakonu o zdravstvenom osiguranju ima karakter obveznopravnog odnosa, jer su dužne činidbe propisane i na strani osiguranika i na strani osiguravatelja. Ukoliko stranka u vrijeme podnošenja nekog zahtjeva ne ispunjava uvjete propisane zakonom neće joj biti priznato pravo bez obzira na činjenicu podnošenja zahtjeva. Ali, ukoliko ispunjava uvjete za priznanje nekog prava, u mnogim specijalnim materijalnim zakonima iz širokog područja uprave, propisano je da se pravo priznaje od prvog sljedećeg mjeseca od podnošenja zahtjeva ili od nastupa nekog osiguranog slučaja, bez obzira na činjenicu hoće li javnopravnom tijelu trebati dva mjeseca da u prvostupanjskom ili žalbenom postupku donese rješenje, kako je to predviđeno Zakonom o općem upravnom postupku ili dulje.

Takve situacije spadale bi pod pravnu kvalifikaciju legitimnih očekivanja, jer se radi o izvjesnom ostvarivanju prava zajamčenih materijalnim zakonom, i to nakon dokazivanja postojanja određenih činjeničnih i pravnih pretpostavki. Na ostvarenje tih prava činjenica smrti stranke tijekom prvostupanjskog ili žalbenog postupka ne bi smjela imati nikakav utjecaj, pa onda ni činjenica smrti stranke tijekom trajanja upravnog spora. Sukladno takvom utvrđenju, zakonski nasljednici dobili bi deklaratorno rješenje o priznatom pravu, temeljem kojeg bi mogli dokazivati da se radi o dospjelom potraživanju koje bi se onda moglo nasljeđivati sukladno posebnom materijalnom zakonu (npr. Zakon o mirovinskom osiguranju, Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o socijalnoj skrbi i Zakon o pravima hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji...) ili općim pravilima o nasljeđivanju.

³⁷ Presude Vrhovnog suda RH Uzz 37/09 od 4. svibnja 2011., Uzz 5/10 od 26. svibnja 2011. i Uzz 3/11 od 1. lipnja 2011.

Primjerenije prirodi upravnog postupka i upravnog spora bila bi odgovarajuća primjena ne samo odredbe članka 215.b Zakona o parničnom postupku o obustavi postupka zbog smrti stranke kada se radi o neprijelaznim pravima, već i odredbe članka 212. o prekidu postupka zbog smrti stranke i odredbe članka 215. navedenog zakona³⁸ o mogućem nastavku postupka, kakvu imamo do 1. siječnja 2012. godine, tj. do stupanja na snagu novog Zakona o upravnim sporovima. Ona bi upravnim sudovima omogućavala izbor u primjeni ove dvije pravne norme, budući da se nije radilo o dosljednoj, već odgovarajućoj primjeni Zakona o parničnom postupku.

Još primjerenije rješenje bila bi izmjena odredbe članka 46. novog Zakona o upravnim sporovima, na način da ne bude kopija odredbe članka 215. b. Zakona o parničnom postupku, već kopija odredbe članka 54. ranijeg Zakona o općem upravnom postupku, tj. odredbe članka 39. važećeg Zakona o općem upravnom postupku, tako da bi mogućnost obustave upravnog spora ovisila o prirodi stvari, koje pravilo za sada vrijedi u upravnom postupku.

Zakonodavcu preostaje i treća mogućnost da izmijeni odredbu članka 39. Zakona o općem upravnom postupku tako da je uskladi sa sadržajem odredbe 46. Zakona o upravnim sporovima na način da i za upravna tijela postoji obveza obustave upravnog postupka u slučaju smrti stranke, uvijek kada se radi o neprijelaznim, tj. strogo osobnim pravima, bez obzira na pravni interes nasljednika u vidu ostvarivanja nekog zavisnog prava, npr. obiteljske mirovine ili nekog izglednog imovinskog potraživanja. To za stranke svakako ne bilo najpravednije rješenje i dovelo bi do nejednakosti u postupanju prema strankama, jer bi ostvarivanje zakonski zajamčenih prava koja predstavljaju obvezu države ovisilo o duljini trajanja upravnog postupka i kasnije eventualnog upravnog spora.

38 Odredbom članka 212. stavka 1. Zakona o parničnom postupku propisano je da se postupak prekida kad stranka umre. Odredbom članka 215. stavka 1. navedenoga Zakona propisano je da će se postupak koji je prekinut iz razloga navedenih u članku 212. toč. 1. do 5. ovoga Zakona nastaviti kada nasljednik ili staratelj ostavštine, novi zakonski zastupnik, stečajni upravitelj ili pravni sljednici pravne osobe preuzmu postupak ili kada ih sud na prijedlog protivne strane ili po službenoj dužnosti pozove da to učine.

Summary

PROPERTY CLAIM AS A GROUND FOR MOTION TO REVIVE AN ACTION THAT WAS PENDING WITHIN THE ADMINISTRATIVE PROCEDURE AND ADMINISTRATIVE DISPUTE DUE TO THE DEATH OF THE PARTY

The author in the article indicates special issues that emerge within the administrative procedure and administrative dispute due to revival of an action that was pending when a party died. The author compares rules of the administrative procedure and administrative dispute to procedural rules which should be applied in case of identical procedural situation by regular courts. She presents an overview of current court practice of the Administrative Court of the Republic of Croatia on procedural situation in question. After in depth analysis, the author expresses her doubts about appropriateness and purposeness of application of the Article 46 of the new Administrative Dispute Act with respect to administrative procedure and administrative dispute integrity.

Key words: death of a party, revival of a procedure, property claim.

Zusammenfassung

VERMÖGENSFORDERUNG ALS GRUND FÜR FORTSETZUNG DES VERWALTUNGSVERFAHRENS UND DER VERWALTUNGSSTREITIGKEIT NACH TOD DER PARTEI

Mit dieser Arbeit wollte man auf Besonderheiten des Verwaltungsverfahrens und der Verwaltungsstreitigkeit in Verbindung mit Möglichkeiten der Verfahrensfortsetzung nach Tod der Partei bezüglich der für die gleiche Prozesssituation vor ordentlichen Gerichten festgelegten Prozessregeln hinweisen, sowie die bisherige Rechtsprechung des Verwaltungsgerichtes der Republik Kroatien bezüglich dieser Prozesssituation darstellen und Zweifel an Angemessenheit und Zweckmäßigkeit der Anwendung von Bestimmung des Artikels 46 des neuen Gesetzes über Verwaltungsstreitigkeiten im Sinne von Vollständigkeit des Verwaltungsverfahrens und der Verwaltungsstreitigkeit darlegen.

Schlüsselwörter: Tod der Partei, Verfahrensfortsetzung, Vermögensforderung.

Riassunto

LA PRETESA ECONOMICA QUALE RAGIONE PER LA PROSECUZIONE DEL PROCEDIMENTO E DEL CONTENZIOSO AMMINISTRATIVO DOPO LA MORTE DELLA PARTE

Con il presente lavoro si sono volute illustrare le peculiarità del procedimento e del contenzioso amministrativo circa la possibilità di proseguire nel procedimento dopo la morte della parte rispetto alle regole processuali che governano nella medesima circostanza i procedimenti dinnanzi alle corti ordinarie. S'è, altresì, voluta porre in evidenza la giurisprudenza della Corte amministrativa della Repubblica di Croazia che si riferisce a detta situazione, come pure manifestare perplessità circa l'opportunità e le finalità dell'applicazione dell'art. 46 della nuova legge sui procedimenti amministrativi nel senso della totalità del procedimento amministrativo e del contenzioso amministrativo.

Parole chiave: *morte della parte, prosecuzione del procedimento, pretesa economica.*